

Mellanskogs viltpolicy

Mellanskogs viltpolicy utgår från medlemmarnas målsättning om välskötta, produktiva skogar och att skogen är en av landets viktigaste naturresurser.

Viltförvaltningen ska ske utifrån de regionala/lokala förutsättningar som finns, s k adaptiv förvaltning. Viltet i våra skogar kräver aktiv förvaltning med markägare och jägare i samverkan så att skador orsakade av klövvilt kan hållas på en acceptabel nivå.

För att nå ovanstående policy;

- ska viltförvaltningen vila på vetenskaplig faktabaserad grund.
- ska, inom skogsnäringen överenskomna, mål för skog och vilt gälla för att uppnå såväl hög skogsproduktion som viltstammar av hög kvalitet.
- ska maximalt accepterade nivåer på skogsskador på grund av klövvilt utgöra riktlinjer för viltförvaltningen.
- ska viltförvaltningen ge förutsättningar för att kunna föryngra våra skogsmarker med lämpliga trädslag, ge förutsättningar för växande ungskogar med oskadade huvudstammar samt gynna biologisk mångfald.
- ska rovdjursförvaltningen ta hänsyn till effekter som i sin tur påverkar skogens tillväxt och avkastning negativt. Om rovdjur förhindrar en aktiv klövviltförvaltning i form av jakt så måste även en aktiv rovdjursförvaltning tillåtas.
- ska Mellanskog delta i samverkansgrupper och övriga organ som har till uppgift att förvalta skogarnas viltstammar så att medlemmarnas äganderätt och brukanderätt bevaras och bevakas.

Förklaring och förtydligande

Mellanskogs viltpolicy tar sin utgångspunkt i att medlemmarnas skogar är välskötta och ger en god ekonomisk avkastning samt ger förutsättningar för biologisk mångfald. Klövviltstammarnas betetryck måste anpassas till detta. Ur ekonomisk synvinkel måste uppkomna skador och naturlig fodertillgång sätta en gräns för hur mycket klövvilt ett område tål utan att skogsskadorna blir för stora eller att biologisk mångfald försämras. Det är skadetryck och naturlig fodertillgång som är grundläggande beslutsparametrar för hur mycket klövvilt som kan tillåtas i ett område.

Definition av rimliga maximala betesskador beskrivs nedan i avsnittet "Mellanskogs mål för skog och klövvilt".

I områden med rovdjur så delas klövviltavgångarna genom jakt med predation av rovdjur samt trafikolyckor och sjukdomar. Om exempelvis vargstammen blir för stor och jakten därigenom hindras kan klövviltstammarna riskera att bli för stora (exempelvis p g a försvårad löshunds jakt). Blir då skador av klövvilt oacceptabelt stora så måste vargstammen förvaltas. Mellanskog eftersträvar en balans mellan jakt och rovdjurspopulation så att skadorna på skogen hålls på en acceptabel nivå. All bedömning skall ske utifrån gällande förvaltningsområden för respektive vilt, s k "adaptiv förvaltning". Älgbetesinventering, foderinventeringar och eventuellt andra inventeringsmetoder, som grundar sig på vetenskapliga metoder, ska vara underlag för de bedömningar som ligger till grund för beslut.

Ordlista

Adaptiv förvaltning; Med det menas att den ska vara lärande, den ska hela tiden utvecklas genom ny kunskap och anpassas till förändringar som sker i naturen och i samhället.

Huvudstammar; De träd i ett bestånd som ska stå kvar fram till slutavverkningen. Träd med god kvalitet, god tillväxt och som är jämnt utspridda över beståndet.

Klövvalt; I viltpolicyn avses älg, kronvalt, dovvalt, rådjur och vildsvin.

Rovdjur; Björn, varg, lo, järv.

Förkortningar

RASE	Rönn, asp, sålg, ek
SKS	Skogsstyrelsen
SNV	Skogsbrukets Nationella Viltgrupp
VFD	Viltförvaltningsdelegationen
ÄBIN	Älgbetesinventering
ÄFO	Älgförvaltningsområde
ÄFO Plan	Älgförvaltningsplan
ÄFG	Älgförvaltningsgrupp
ÄSO	Älgskötselområde

Kommunikation

Mellanskogs kommunikation om viltfrågor skall utgå från ovanstående principer.

Det betyder att Mellanskog generellt skall kommunicera vad maximalt betetryck innebär för storleken på klövvaltstammarna. Är skadorna större än angiven maximal nivå ska detta påpekas och kommuniceras. Bli klövvaltstammarna för stora ska Mellanskog påtala behovet av en fungerande viltförvaltning. Alla bedömningar skall ske områdesvis och kommunikationen ska utgå från de lokala förhållandena.

Mellanskogs mål för skog och klövvalt

Modernt skogsbruk är viltvänligt – ett aktivt, hållbart och ståndortsanpassat skogsbruk ger både skydd och foder åt viltet. Vilt är en viktig och självklar del av skogslandskapet och ska finnas i långsiktigt livskraftiga populationer. Vilt är av stort värde för jakt och annan rekreation. Den adaptiva klövvaltförvaltningen strävar efter balans mellan klövvaltstammar och naturgiven fodertillgång för att uppnå såväl hög skogsproduktion som livskraftiga viltstammar av hög kvalitet. Svenskt skogsbruk har formulerat mål som samtliga bedöms nödvändiga för att uppfylla den adaptiva klövvaltförvaltningens intentioner. Målen ska utvärderas och revideras vid behov.

Huvudmål:

Klövvaltstammarna ska vara i balans med naturlig fodertillgång.

1. Det ska vara möjligt att i hela Sverige föryngra skogsmarken med lämpligt trädslag.
2. Minst 70% av föryngrade huvudstammar av tall ska vid 5 m höjd vara oskadade.
3. RASE (Rönn, asp, sålg och ek) ska kunna bli trädbildande i hela Sverige där de är naturligt förekommande.

Mätbara mål:

1. Det ska vara möjligt att i hela Sverige föryngra skogsmarken med lämpligt trädslag. Andelen tall och andra betesbegärliga trädslag i ungskogar ska öka inom de älgförvaltningsområden där trädslagen idag har reducerats till följd av klövviltbete.
2. 70% av föryngrade huvudstammar ska vid 5 m höjd vara oskadade. På ÄFO-nivå ska minst 70 % av Äbin-inventerade tallar ha förutsättningar att förbli oskadade av klövvilt vid 5 m medelhöjd. För att säkerställa att målet vid 5 m höjd ska kunna nås, används ett nyckeltal för hur stora årliga färsk skador enligt Äbin som kan accepteras. Nyckeltalet för acceptabel färsk skada anges per ÄFO och varierar med bonitet och skadehistorik, vanligen mellan 2 och 5 %.
3. RASE ska kunna bli trädbildande i hela Sverige där de är naturligt förekommande. Konkurrensstatusen för RASE ska öka på älgförvaltningsområdesnivå. Detta innebär att där trädslagen förekommer ska en större andel trädindivider ha en höjd som är minst lika hög som medelhöjden hos barrträden.

Nedan följer ett ramverk för att nå de uppsatta målen.

- Ett ståndortsanpassat trakthyggesbruk utgör grunden för skog-vilt balansen.
- Mål för skogsskötsel och naturvård ska vara vägledande för klövviltförvaltningen.
- Mål för skogsskötsel och naturvård måste kunna nås med naturgivet foderutbud. Stödutfodring bör inte ske annat än under extraordinära vinterförhållanden.
- Klövviltstammarnas numerär och sammansättning ska anpassas efter vad fodertillgång, betesskador och mål för biologisk mångfald medger.
- Måltal för älg formuleras inom respektive ÄFO.
- Målen ska uppnås genom en reglerande jakt inom ordinarie klövviltförvaltning.
- Markägare ska kunna beviljas skydds jakt på ett snabbt och förutsägbart sätt i situationer då målen inte nås inom ordinarie klövviltförvaltning.
- Rovdjursförekomst får inte innebära att klövviltstammarna tillåts öka om det leder till oacceptabla betesskador.
- En tillfredsställande föryngring ska kunna ske med för ståndorten lämpligt barrträds slag utan skyddsåtgärder såsom stängsling eller användande av annat viltskydd.